

XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT NHÂN DÂN THẬT SỰ TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH, CHÍNH QUY, TINH NHUỆ, HIỆN ĐẠI, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU, NHIỆM VỤ BẢO ĐẢM TRẬT TỰ, AN TOÀN XÃ HỘI TRONG TÌNH HÌNH MỚI

TÔ LÂM*

Phát huy bản chất cách mạng tốt đẹp và truyền thống vẻ vang 60 năm qua (20-7-1962 - 20-7-2022), lực lượng cảnh sát nhân dân luôn tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước, tận tụy phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, luôn xứng đáng là “thanh bảo kiếm sắc bén”, “lá chắn thép vững chắc”, là lực lượng nòng cốt đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, kỷ cương, an toàn xã hội.

Xứng đáng là lực lượng nòng cốt bảo đảm trật tự, an toàn xã hội

Từ khi ra đời, được Đảng, Nhà nước và Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo, rèn luyện, lực lượng cảnh sát nhân dân ngày càng trưởng thành, lớn mạnh⁽¹⁾. Trải qua quá trình đấu tranh cách mạng, đổi mới, xây dựng và phát triển đất nước, đến nay, lực lượng cảnh sát nhân dân được sắp xếp, kiện toàn chuyên sâu, thống nhất từ Bộ đến cơ sở theo mô hình công an 4 cấp “*Bộ tinh, tinh mạnh, huyện toàn diện, xã bám cơ sở*”, hình thành các lực lượng, đơn vị theo hướng tinh, gọn, mạnh⁽²⁾. Lực lượng cảnh sát nhân dân đã lập nhiều chiến công xuất sắc, góp phần quan trọng cùng lực lượng công an nhân dân bảo đảm ổn định chính trị, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, bảo vệ lợi ích công cộng, phục vụ có hiệu quả sự

nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc với nhiều kết quả nổi bật:

Thứ nhất, tích cực, chủ động đề xuất với Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an tham mưu với Đảng, Nhà nước quyết định, ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị, chính sách, pháp luật về lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự,

* Đại tướng, GS, TS, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Công an

(1) Ngày 20-7-1962, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Lệnh số 34/LCT, công bố Pháp lệnh quy định nhiệm vụ, quyền hạn của Cảnh sát nhân dân nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

(2) Cảnh sát điều tra; Cảnh sát môi trường; Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội; Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; Cảnh sát giao thông; Lực lượng Kỹ thuật hình sự; Cảnh sát quản lý, thi hành án hình sự; Cảnh sát quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam; Cảnh sát cơ động

an toàn xã hội⁽³⁾. Qua đó huy động, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia phòng, chống tội phạm; kịp thời phát hiện, kiến nghị khắc phục sơ hở, thiếu sót trong công tác quản lý kinh tế - xã hội - nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm.

Thứ hai, thực hiện tốt chức năng quản lý nhà nước về trật tự, an toàn xã hội; điều tra và phòng, chống tội phạm, kỹ thuật hình sự; thi hành án hình sự, tạm giữ, tạm giam; bảo đảm trật tự, an toàn giao thông, trật tự công cộng; phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ. Đặc biệt, lực lượng cảnh sát nhân dân tiên phong trong chuyên đổi số, quyết liệt, sáng tạo, thần tốc xây dựng, đưa vào hoạt động 2 dự án công nghệ thông tin lớn nhất từ trước tới nay là dự án Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và dự án Sản xuất, cấp và quản lý căn cước công dân với nhiều dấu ấn nổi bật. Chỉ trong thời gian ngắn, hàng chục nghìn cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân đã thực hiện thắng lợi chiến dịch thu nhận và cấp hơn 50 triệu thẻ căn cước có gắn chip điện tử cho công dân. Đây là “tài nguyên quốc gia đắt giá” để ứng dụng chuyên đổi số, phát triển Chính phủ điện tử, Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số và phục vụ phòng ngừa, đấu tranh chống tội phạm.

Thứ ba, là lực lượng nòng cốt trực tiếp đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo vệ và tổ chức thực hiện đúng đắn, nghiêm minh chính sách, pháp luật, Cảnh sát nhân dân luôn chú trọng công tác phòng ngừa là cơ bản, với mục tiêu hàng năm giảm số vụ phạm tội về trật tự xã hội, giảm các vụ cháy, nổ, tai nạn giao thông, giảm các hành vi bạo lực trong xã hội. Tiếp tục quán triệt phương châm “phát hiện, xử lý một vụ răn đe cảnh tỉnh cả vùng, cả lĩnh vực; xử lý một người để

cứu muôn người” để không phải bắt, xử lý nhiều mà vẫn mang lại hiệu quả phòng ngừa cao. Tăng cường hàng vạn cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân về công tác tại cơ sở, chủ động đến với nhân dân, “lúc dân cần, lúc dân khó, có công an”, trực tiếp nắm và giải quyết tình hình tội phạm, trật tự xã hội tại cơ sở. Đặc biệt, lực lượng cảnh sát nhân dân đã thực hiện nghiêm công tác tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố, điều tra, xử lý tội phạm với số lượng lớn, bảo đảm quy định của pháp luật. Triển khai các phương án, kế hoạch cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, kịp thời giải quyết những vấn đề phức tạp về tội phạm nổi lên, tạo chuyển biến tốt về trật tự, an toàn xã hội.

Thứ tư, phát huy vai trò “đi trước, mở đường”, lực lượng cảnh sát nhân dân chủ động, tăng cường hợp tác với cảnh sát các nước, các tổ chức, diễn đàn đa phương, qua Tổ chức Cảnh sát hình sự quốc tế (INTERPOL), Hiệp hội Cảnh sát Đông Nam Á (ASEANAPOL); phối hợp với các đối tác thực hiện hiệu quả các yêu cầu tương trợ tư pháp về hình sự,

(3) Diễn hình là Chi thị số 48-CT/TW, ngày 22-10-2010, của Bộ Chính trị, “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới”; Chi thị số 36-CT/TW, ngày 16-8-2019, của Bộ Chính trị, “Về tăng cường, nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy”; Chi thị số 12/CT-TTg, ngày 25-4-2019, của Thủ tướng Chính phủ, “Về tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen””; Chi thị số 21/CT-TTg, ngày 25-5-2020, của Thủ tướng Chính phủ, “Về tăng cường phòng ngừa, xử lý hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản”; Bộ luật Hình sự; Bộ luật Tố tụng hình sự; Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự; Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam; Luật Thi hành án hình sự; Luật Đặc xá; Luật Phòng, chống ma túy; Luật Phòng, chống mua bán người; Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ; Luật Cư trú; Luật Căn cước công dân; Luật Giao thông đường bộ; Luật Phòng cháy, chữa cháy; Luật Cảnh sát cơ động; Pháp lệnh Cảnh sát môi trường...

dẫn độ, chuyển giao người bị kết án phạt tù. Đến nay, lực lượng cảnh sát nhân dân đã ký kết, tham gia gần 200 điều ước quốc tế song phương, đa phương. Lực lượng cảnh sát nhân dân vừa công tác, chiến đấu, vừa chú trọng tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học, ứng dụng công nghệ, từng bước xây dựng, phát triển, hoàn thiện lý luận về phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, xây dựng lực lượng cảnh sát nhân dân toàn diện, chuyên sâu, qua đó có những đóng góp hiệu quả cho thực tiễn công tác, chiến đấu sinh động của lực lượng công an nhân dân và các lực lượng vũ trang nhân dân.

Thứ năm, cùng với toàn lực lượng công an nhân dân, cảnh sát nhân dân có nhiều đóng góp quan trọng, là một trong những lực lượng tuyến đầu thật sự trở thành “lá chắn thép phong, chống dịch COVID-19 - thanh bảo kiếm bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội”. Hàng vạn cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân không quản ngại khó khăn tham gia các chốt kiểm dịch, phối hợp thực hiện các biện pháp phong tỏa, cách ly, “đi từng ngõ, gõ từng nhà, rà từng người” để truy vết, khoanh vùng, dập dịch; đồng thời, linh hoạt chuyển trạng thái vừa phòng, chống dịch, giúp đỡ nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội, vừa tấn công, trấn áp tội phạm, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, không để tội phạm lợi dụng dịch bệnh hoạt động lộng hành, xứng đáng là “lá chắn bình yên” của mỗi người dân, mỗi gia đình và toàn xã hội, cùng cả nước từng bước đẩy lùi dịch bệnh. Qua đó càng tô thắm thêm bản chất tốt đẹp, cao quý của người chiến sĩ cảnh sát nhân dân “thức cho dân ngủ ngon, gác cho dân vui chơi, lấy niềm vui, hạnh phúc của nhân dân làm lẽ sống của mình”.

Thứ sáu, trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng lực lượng, cảnh sát nhân

dân tiên phong, gương mẫu, trách nhiệm thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI, XII, Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25-10-2021, Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Đồng thời, thường xuyên chỉnh huấn, chỉnh quân, siết chặt kỷ luật, kỷ cương, tổ chức nhiều đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng, các cuộc vận động “Học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh - Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ”, “Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hóa, vì nhân dân phục vụ”; phong trào thi đua “Vì an ninh Tổ quốc”, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy, xây dựng tác phong, ứng xử văn hóa, quy định và thực hiện dân chủ trong các lĩnh vực công tác. Chỉ đạo xây dựng, triển khai các đề án, dự án nâng cao năng lực, hiệu quả cơ quan cảnh sát điều tra, cơ quan giam giữ, thi hành án, kỹ thuật hình sự theo lộ trình, mục tiêu tiến lên chính quy, tinh nhuệ, hiện đại vào năm 2025 và năm 2030, đặc biệt là xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, trình sát viên, điều tra viên “có trái tim nóng, cái đầu lạnh, đôi chân vững chắc, bàn tay sạch và biết trọng danh dự” vì “danh dự là điều thiêng liêng, cao quý nhất”. Nhiều gương cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân tận tụy phục vụ, giúp đỡ nhân dân trong dịch bệnh, thiên tai, hỏa hoạn; hàng trăm đồng chí hy sinh, hàng nghìn đồng chí bị thương hoặc phơi nhiễm HIV trong khi làm nhiệm vụ, trở thành biểu tượng cao đẹp của lòng quả cảm và chủ nghĩa anh hùng cách mạng, tô thắm truyền thống vẻ vang của Công an nhân dân Việt Nam anh hùng.

Phát huy bản chất cách mạng tốt đẹp và truyền thống vẻ vang trong thời kỳ mới

Thời gian tới, hòa bình, hợp tác và phát triển trên thế giới, khu vực vẫn là xu thế lớn, song cạnh tranh chiến lược ngày càng gay gắt; thiên tai, dịch bệnh COVID-19, biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường, thiếu hụt nguyên liệu, lương thực, năng lượng, giá cả, lạm phát tăng cao... là những vấn đề đã, đang đặt ra cần giải quyết trong quá trình phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Bên cạnh những thuận lợi, vận hội mới, bốn nguy cơ mà Đảng ta đã chỉ ra vẫn hiện hữu, có mặt phức tạp hơn. Quá trình phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội còn nhiều khó khăn, ảnh hưởng trực tiếp tới việc làm, thu nhập, đời sống của một bộ phận nhân dân, tạo áp lực tác động đến tình hình tội phạm và trật tự, an toàn xã hội ngày càng phức tạp. Tội phạm xuất hiện đa dạng, phạm vi rộng, tính lưu động cao hơn, phổ biến hơn và diễn ra nhanh hơn dưới tác động của phát triển kinh tế - xã hội, cách mạng khoa học, công nghệ và toàn cầu hóa ngày càng cao. Bên cạnh các yếu tố mang tính “truyền thống”, yếu tố “phi truyền thống” trong hoạt động của tội phạm xuất hiện nhiều hơn cả về đối tượng, phạm vi, phương thức, thủ đoạn, tính chất.

Trong khi đó, đặc thù công tác của lực lượng cảnh sát nhân dân gắn liền với pháp luật, liên quan trực tiếp đến sinh mệnh chính trị của pháp nhân, công dân; tài sản, sức khỏe, tính mạng của nhân dân. Cảnh sát nhân dân thường xuyên tiếp xúc, giải quyết công việc với tổ chức, công dân; đặc biệt là phải làm việc trong môi trường phức tạp, tiếp xúc mặt trái của xã hội với nhiều yếu tố tiêu cực, cám dỗ, tội phạm và vi phạm pháp luật xảy ra hằng ngày, hằng giờ nên yêu cầu xây dựng

lực lượng thật sự trong sạch, vững mạnh đặt ra cao hơn, thường xuyên hơn so với các ngành, lĩnh vực, lực lượng khác. Nhiệm vụ đặt ra đối với lực lượng công an nhân dân nói chung, cảnh sát nhân dân nói riêng rất nặng nề, đòi hỏi phải tiếp tục nỗ lực vượt qua khó khăn, thách thức, đẩy mạnh xây dựng lực lượng và đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội.

Một là, giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, sự quản lý tập trung, thống nhất của Nhà nước đối với lực lượng cảnh sát nhân dân và sự nghiệp đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội.

Lực lượng cảnh sát nhân dân tiếp tục tham mưu các cấp ủy lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nghiêm túc, hiệu quả, sáng tạo Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng⁽⁴⁾. Triển khai thực hiện các luật trong lĩnh vực phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, Nghị quyết số 96/2019/QH14, ngày 27-11-2019, của Quốc hội khóa XIV,

(4) Trọng tâm là Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16-3-2022, của Bộ Chính trị, “Về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”; Kết luận số 13-KL/TW, ngày 16-8-2021, của Bộ Chính trị, “Về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 48-CT/TW, ngày 22-10-2010, về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới”; Chỉ thị số 36-CT/TW, ngày 16-8-2019, của Bộ Chính trị “Về tăng cường, nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy”; Kết luận số 45-KL/TW, ngày 1-02-2019, của Ban Bí thư, “Về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 18-CT/TW, của Ban Bí thư khóa XI, về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông đường bộ, đường sắt, đường thủy nội địa và khắc phục ùn tắc giao thông”; Kết luận số 02-KL/TW, ngày 18-5-2021, của Ban Bí thư, “Về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW, của Ban Bí thư, về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy”.

“Về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật, công tác của Viện Kiểm sát nhân dân, của Tòa án nhân dân và công tác thi hành án”; các chiến lược, chương trình phòng, chống tội phạm; phòng, chống ma túy; phòng, chống mua bán người giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030. Đặc biệt, trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, điều tra xử lý các vụ án trọng điểm, các vụ án tham nhũng, kinh tế, buôn lậu, các cấp ủy, thủ trưởng cơ quan cảnh sát điều tra, người đứng đầu đơn vị cảnh sát nhân dân chú trọng tham mưu, lãnh đạo và luôn quán triệt sự lãnh đạo trực tiếp, tuyệt đối của Đảng đối với cơ quan bảo vệ pháp luật trong công tác điều tra, xử lý các vụ án, vụ việc, thường xuyên đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy, của Ban Chỉ đạo Trung ương, Ban Chỉ đạo cấp tỉnh về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Hai là, tập trung xây dựng lực lượng cảnh sát nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh toàn diện về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ.

Tiếp tục tăng cường, giữ vững bản chất giai cấp công nhân, tính Đảng, tính giai cấp, tính nhân dân sâu sắc. Mỗi tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên cảnh sát nhân dân tích cực nghiên cứu, học tập lý luận chính trị, gương mẫu đi đầu thực hiện nghiêm quy định về những điều đảng viên không được làm, kiên định chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vận dụng sáng tạo, phù hợp với thực tiễn cuộc đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội. Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chức đảng trong lực lượng cảnh sát nhân dân, nhất là cấp ủy, thường vụ cấp ủy; nêu cao trách nhiệm nêu gương, tự soi, tự sửa, tiên phong thực hiện Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25-10-2021,

Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII gắn với học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân.

Tiếp tục rà soát, nghiên cứu điều chỉnh, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ và cơ chế hoạt động của lực lượng cảnh sát nhân dân; hoàn thiện tổ chức bộ máy bên trong của các đơn vị thuộc lực lượng cảnh sát nhân dân tinh, gọn, mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ cảnh sát nhân dân “vừa hồng, vừa chuyên”, có lý tưởng cách mạng, bản lĩnh chính trị vững vàng, văn hóa, đạo đức nghề nghiệp trong sáng, liêm chính, trung thực, có dũng khí đấu tranh. Nắm chắc chủ trương, chính sách và thượng tôn pháp luật, mưu trí, dũng cảm, nhân văn, có trình độ công nghệ, năng lực đối ngoại, hợp tác quốc tế và tinh thông nghiệp vụ, luôn nêu gương trong rèn luyện, công tác.

Chú trọng xây dựng, tuyên truyền hình ảnh đẹp của người cảnh sát nhân dân trong lòng nhân dân và bạn bè quốc tế; có thêm nhiều tác phẩm văn học, nghệ thuật, sân khấu, điện ảnh, cuộc thi tìm hiểu, cuộc vận động... tái hiện chân thực, nhân văn những khó khăn, vất vả, hy sinh thầm lặng của cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân. Đồng thời tôn vinh, khen thưởng những tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, gương dũng cảm đấu tranh phòng, chống tội phạm, vì bình yên cuộc sống.

Ba là, giữ vững và tăng cường mối quan hệ mật thiết, gắn bó khăng khít giữa lực lượng cảnh sát nhân dân với nhân dân, thật sự dựa vào nhân dân để công tác và chiến đấu.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Khi nhân dân giúp đỡ ta nhiều thì thành công nhiều, giúp đỡ ta ít thì thành công ít, giúp đỡ ta hoàn

toàn thi thắng lợi hoàn toàn”⁽⁵⁾. Trong thực tiễn, lực lượng cảnh sát nhân dân luôn “lấy dân làm gốc”, “chú trọng an ninh, an toàn là một trong những yếu tố hàng đầu trong cuộc sống của người dân”. Dựa vào nhân dân, lắng nghe ý kiến, góp ý của nhân dân là yếu tố văn hóa ứng xử, là quy định của ngành, của pháp luật, đồng thời cũng là vinh dự, trách nhiệm chính trị của lực lượng cảnh sát nhân dân được bảo vệ và phục vụ nhân dân. Càng trong điều kiện khó khăn, phức tạp càng phải dựa vào nhân dân, phục vụ nhân dân nhiều hơn, tốt hơn nữa để được nhân dân tin yêu, giúp đỡ.

Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo tăng cường bố trí lực lượng cảnh sát nhân dân hướng về cơ sở, bảo đảm “Bộ tinh, tinh mạnh, huyện toàn diện, xã bám cơ sở”; tiếp tục hoàn thiện pháp luật về dân chủ trong công tác của cảnh sát nhân dân; phân cấp về nghiệp vụ, pháp luật cho cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân ở cấp huyện, cấp xã có hành lang pháp lý cần thiết để giải quyết tình hình an ninh, trật tự tại cơ sở. Người đứng đầu cấp ủy, thủ trưởng đơn vị cảnh sát nhân dân sâu sát cơ sở, kiểm tra, đôn đốc, giải quyết công việc với nhân dân; duy trì các hình thức, diễn đàn lấy ý kiến góp ý, lắng nghe nhân dân; tiếp nhận đầy đủ, kịp thời các vấn đề nhân dân phản ánh, kiến nghị, giải quyết đúng quy định tố giác, tin báo về tội phạm, các mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân không để tích tụ, phát sinh thành các vụ việc, vụ án. Tiếp tục xây dựng, phát huy hiệu quả các mô hình, điển hình trong phong trào “Toàn dân phòng, chống tội phạm”. Chỉ đạo kiên quyết đấu tranh, trấn áp tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, bảo vệ an ninh, an toàn cuộc sống của nhân dân. Tăng cường vận động nhân dân tích cực tham gia phòng

ngừa, tố giác tội phạm và góp ý xây dựng lực lượng cảnh sát nhân dân. Mỗi cán bộ, đảng viên cảnh sát nhân dân rèn luyện, xây dựng cho mình tác phong quần chúng, khả năng dân vận, gần dân, trọng dân, hiểu dân, luôn quan tâm chia sẻ, tăng cường tương tác với nhân dân; tuyệt đối tránh hách dịch, cửa quyền, quan liêu, xa dân.

Bốn là, tập trung lãnh đạo triển khai đồng bộ, quyết liệt, sáng tạo các nhiệm vụ, giải pháp phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội.

Tại các địa bàn, lĩnh vực trọng điểm, lấy phòng ngừa là chính, lấy cơ sở là trung tâm; kết hợp giữa chủ động phòng ngừa với tích cực phát hiện, đấu tranh, xử lý nghiêm minh, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, không có vùng cấm, không có ngoại lệ. Phát huy sức mạnh tổng hợp, sự vào cuộc tích cực của hệ thống chính trị và toàn xã hội trong phòng ngừa tội phạm, xây dựng phong trào “Toàn dân phòng, chống tội phạm”; kịp thời giải quyết nguyên nhân, điều kiện nảy sinh tội phạm; tạo bước đổi mới, chuyển biến căn bản, tích cực trong thực hiện các chiến lược, chương trình phòng, chống tội phạm giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Luật Phòng, chống ma túy năm 2021, các phương án số 02, 03, 06 của lực lượng cảnh sát nhân dân để phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, nhất là giai đoạn “hậu COVID-19”. Tập trung đấu tranh, trấn áp mạnh tội phạm hình sự, tội phạm có tổ chức, tin dụng đen, tội phạm tham nhũng, kinh tế, buôn lậu, tội phạm về ma túy, tội phạm về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm, tội phạm sử

(5) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 7, tr. 270

dụng công nghệ cao, trên không gian mạng, tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm có yếu tố nước ngoài...

Lực lượng cảnh sát nhân dân tích cực tham gia cải cách hành chính, cải cách tư pháp, đẩy mạnh thực hiện Đề án 06 của Thủ tướng Chính phủ về phát triển ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030. Tăng cường ứng dụng Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và thành tựu khoa học, kỹ thuật, công nghệ thông tin vào công tác phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, kiểm soát dịch bệnh, hỗ trợ an sinh xã hội và thực hiện các dịch vụ công trực tuyến ngành công an, tạo lan tỏa rộng rãi đến các ngành, các cấp, cộng đồng doanh nghiệp, các tầng lớp nhân dân và toàn xã hội, coi đây là một trong những trụ cột của xây dựng cấu trúc an ninh, trật tự số, công tác quản trị xã hội điện tử, đáp ứng yêu cầu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, phục vụ đắc lực công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới.

Tiếp tục quán triệt và thực hiện tốt nhiệm vụ phòng, chống dịch COVID-19 là trọng tâm; bảo đảm an ninh, trật tự, giữ vững ổn định xã hội là trọng yếu, xuyên suốt; thực hiện an dân, an sinh xã hội, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội là thường xuyên, then chốt theo chỉ đạo của Đảng, Nhà nước, Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an. Chủ động nắm chắc tình hình, làm tốt công tác tham mưu với cấp ủy, chính quyền, ban chỉ đạo phòng, chống dịch và ban chỉ đạo phòng, chống tội phạm các cấp triển khai các biện pháp an dân, bảo đảm an sinh xã hội, phòng ngừa, đấu tranh làm giảm tội phạm, tạo chuyển biến ngày càng tốt hơn về trật tự, an toàn xã hội.

Năm là, chú trọng rà soát, nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật về phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội và xây dựng lực lượng cảnh sát nhân dân.

Bảo đảm hệ thống đồng bộ, hiệu lực cao, tạo hành lang pháp lý cần thiết, thuận lợi cho lực lượng cảnh sát nhân dân thực hiện nhiệm vụ, thi hành pháp luật, áp dụng các biện pháp công tác phù hợp với đối tượng phục vụ, đối tượng quản lý và đối tượng đấu tranh, là cơ sở pháp lý cần thiết để nhân dân giám sát việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của cảnh sát nhân dân. Trước hết tập trung triển khai Kết luận số 19-KL/TW, ngày 14-10-2021, của Bộ Chính trị, “Về định hướng Chương trình xây dựng pháp luật nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV”; Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16-3-2022, của Bộ Chính trị, về “Đẩy mạnh xây dựng lực lượng công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”. Xây dựng, hoàn thiện pháp luật trên lĩnh vực phòng, chống tội phạm và xây dựng lực lượng cảnh sát nhân dân, bảo đảm cơ sở pháp lý đầy đủ, đồng bộ, vững chắc cho tổ chức, hoạt động và cơ chế bảo vệ lực lượng trong đấu tranh phòng, chống tội phạm gắn với tăng cường bảo vệ chính trị nội bộ. Tiếp tục hoàn thiện cơ chế hoạt động, xây dựng cơ chế kiểm soát quyền lực trong lực lượng cảnh sát nhân dân, đặc biệt là trong điều tra, xử lý tội phạm, tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự, tuần tra kiểm soát, xử lý vi phạm trật tự, an toàn giao thông, trật tự công cộng, phòng cháy, chữa cháy, vũ trang, bảo vệ... bảo đảm đúng quy trình, đúng pháp luật. Khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung theo Kết luận số 14-KL/TW, ngày 22-9-2021, của

Bộ Chính trị, “Về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung”.

Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an, thủ trưởng cơ quan cảnh sát điều tra Bộ Công an tập trung lãnh đạo ban hành và đề xuất ban hành các quy định của pháp luật trong công tác điều tra, xử lý tội phạm, quản lý nhà nước về trật tự, an toàn xã hội, cải cách hành chính, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, kiểm soát quyền lực... bảo đảm đồng bộ, thống nhất giữa quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước với quy định của ngành. Cấp ủy, thủ trưởng các đơn vị cảnh sát nhân dân chỉ đạo xây dựng quy trình, quy chế theo hướng phân công, cá thể hóa trách nhiệm để tổ chức thực hiện các mặt công tác chuyên môn, nghiệp vụ và xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng, tập trung vào những bộ phận, lĩnh vực dễ phát sinh sai phạm, tiêu cực, thường xuyên tiếp xúc làm việc với tổ chức, công dân. Nghiên cứu xây dựng cơ chế bảo vệ người phối hợp giúp đỡ lực lượng cảnh sát nhân dân, bảo vệ nhân chứng, người tố giác, báo tin về tội phạm; cơ chế bảo vệ và tự bảo vệ, kỹ năng ứng phó của cán bộ, chiến sĩ cảnh sát nhân dân trong đấu tranh phòng, chống tội phạm trước yêu cầu, nhiệm vụ, áp lực, nguy hiểm phát sinh trong thực tiễn công tác, chiến đấu, thực thi công vụ.

Chú trọng nghiên cứu khoa học cơ bản, ứng dụng công nghệ tiên tiến, chuyển đổi tư duy, phương pháp công tác hiện đại, tăng cường năng lực nghiên cứu, dự báo chiến lược, khoa học về tình hình tội phạm, bổ sung phát triển lý luận về phòng, chống tội phạm lên tầm cao mới. Trên cơ sở đó, xác lập luận cứ khoa học, ứng dụng thực tiễn có giá trị tham mưu với Đảng, Nhà nước, Đảng ủy

Công an Trung ương, Bộ Công an hoàn thiện chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật về cải cách tư pháp, cải cách hệ thống cơ quan điều tra, cơ quan thi hành án hình sự, cơ quan giám định tư pháp, cơ quan hỗ trợ tư pháp trong Công an nhân dân. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm, kiểm soát quyền lực, bảo vệ công lý, quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân.

Sáu là, tăng cường mở rộng hợp tác quốc tế phục vụ đấu tranh phòng, chống tội phạm.

Đối với tội phạm có tổ chức, xuyên quốc gia, tội phạm có yếu tố nước ngoài, tội phạm về ma túy, tội phạm mua bán người, tội phạm sử dụng công nghệ cao, tội phạm trên không gian mạng... tạo thế trận chủ động, liên hoàn, từ sớm, từ xa, từ trong ra ngoài, từ ngoài vào trong, không để tội phạm nước ngoài lợi dụng Việt Nam để lẩn trốn, hoạt động, không để tội phạm trong nước bỏ trốn ra nước ngoài gây khó khăn cho công tác điều tra, xử lý. Đề xuất, đàm phán, ký kết, gia nhập các điều ước quốc tế song phương, đa phương về phòng, chống tội phạm, tương trợ tư pháp về hình sự, dẫn độ, chuyển giao người đang chấp hành án phạt tù và nội luật hóa các điều ước quốc tế. Triển khai cam kết quốc tế trên lĩnh vực hợp tác phòng, chống tội phạm mà Việt Nam ký kết, tham gia. Tranh thủ nguồn lực hỗ trợ, hợp tác quốc tế về tài chính, khoa học, kỹ thuật, công nghệ để nâng cao năng lực trên một số lĩnh vực mà lực lượng cảnh sát nhân dân có ưu thế, như khoa học hình sự, bảo đảm trật tự, an toàn giao thông, phòng cháy, chữa cháy, phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao... □